

פרשת קדושים

לא תגנבו ולא תכחשו ולא תשקרו איש בעמיתו (יט, יא)

עין רואה

השופט אלפרד סמית לבש את מעילו בעל צווארון הפרווה תוך שהוא נועל על בריח כפול את דלת משרדו היוקרתי שבשדרה השביעית בניו יורק. זה עתה סיים בהצלחה מרובה קורס חשוב שהעביר לסטודנטים למשפט בנושא "אתיקה משפטית בכל מחיר". הוא חייך כשנזכר במשפטי ההערצה שקיבל מתלמידיו. "אני מקווה שאי פעם אצליח להיות שופט ישר ובעל מוסר כמוך" - אמר לו זה עתה אחד הסטודנטים בעיניים לחות. לאיטו עבר אלפרד במסדרון הארוך בדרכו אל המעלית תוך שהוא סוקר בהנאה את התמונות היקרות שנתלו לאחרונה במשרדי בית המשפט הפדרלי, ללא ספק, חשב לעצמו, הוא שבע רצון מעבודתו החשובה ובעלת הערך החברתי. לא כל בן אדם זוכה לעסוק בנושאים חשובים כל כך, לא כל בן אדם כשיר לעסוק בנושאים חשובים כל כך. ייתכן שעליו להוציא בספר את תוכן הקורס על "אתיקה משפטית" כדי להפיץ את רעיונותיו הערכיים באופן נרחב יותר. המעלית הגיעה אל קומת הכניסה והשופט הנכבד יצא מן הבניין דרך דלת הזכוכית המסתובבת, ופסע בצעדים אטיים ומכובדים אל עבר מכוניתו. בעודו נועץ את המפתחות בדלת המכונית הבחין לפתע בצרור מוזר שהיה מונח ליד גלגל המכונית. "הצרור היה קשור בסרט, מי קושר היום צרורות בסרט?" הרהר השופט תוך שהוא מביט אינסטינקטיבית ימינה ושמאלה, איש לא היה בסביבה. הוא הרים את הצרור ודחפו לכיס מעילו. בזריזות התניע את המכונית והחל בנסיעה. כשנעצר ברמזור הראשון, הוציא את הצרור מכיסו, התיר את הסרט ופתח אותו בסקרנות. נשימתו נעצרה, בתוך שקיק - הבד התגלו לעיניו חמישה יהלומים נוצצים, מלוטשים, מבריקים, מדהימים ביופיים. על השקית לא היה רשום סימן זיהוי כלשהו מלבד שתי אותיות באנגלית, והספרה הסידורית. 3566 נבוך ומבולבל המשיך בנסיעה כשהצרור בכיסו.

"חמישה יהלומים וגדולים כל כך-!" הרהר בתדהמה, "איזו מציאה...! מה עלי לעשות עם השקית הזאת?"

ברגע הראשון עלה בדעתו שיש להודיע על - כך למשטרה. כן, ללא ספק מישהו הודיע למשטרה שאבדה לו כזאת שקית. אך בהרהור שני אמר לעצמו בלשון משפטית מהוקצעת, ניתן לחשוב גם באופן שונה: הרי, לאמיתו של דבר, על השקית אין שום סימן מזהה... ומלבד זאת - איש לא ראה שהוא מצא את השקית, איש לא היה בסביבה, השקית תוכל למצוא לה מקום מתאים בכספת שבביתו... הוא גם מכיר מישהו שירצה לקנות את היהלומים ובכסף שיקבל תמורתם יוכל לקנות את מכונית השרד המפוארת שהוא כל כך חולם עליה. ולשפץ את בריכת השחייה הפרטית שלו... הסערה בנפשו גברה. אבל איך אפשר שלא להשתדל אפילו להחזיר את האבדה? שאל אותו קול בליבו אך ככל שהתרחק מאזור בית המשפט והתקרב לביתו - גמלה בלבו ההחלטה להשאיר את היהלומים בביתו מבלי לספר על - כך לאיש. נראה כיצד נתפתחו העניינים... חשב לעצמו. אחכה קצת, אבדוק בעיתונים אם מישהו מחפש אחר השקית. ואם לא תהיה הודעה משמעותית בנושא, כנראה שמשמיי רוצים שיהלומים אלו יפלו בחלקי.

שבועיים ימים חלפו, במהלכם הוציא השופט עשרות פעמים את היהלומים מן הכספת שבחדר העבודה שלו והתבונן בזוהר הרך שלהם, בתחילה היה מהרהר בשאלה מי האיש שמרשה לעצמו לאבד יהלומים יקרים כל כך, אלא שככל שחלפו הימים השתנו מחשבותיו של השופט, הוא החל להרהר בכך שמזלו שפר עד מאוד הרי רבים מן העובדים בבית המשפט עוברים באותו המקום כל אחד מהן היה יכול למצוא את השקית עוד בטרם יצא הוא מבית המשפט.

בוקר אחד צלצל הטלפון במשרדו של השופט: "הלו, כבוד השופט סמית?" דיבר אי מי בקול נרגש מעברו השני של הקו "שמי מייק דוגל, אני יהלומן ממלטשת היהלומים הסמוכה למשרדך, סלח לי שאני

פרשת קדושים

מטריד אותך אבל זה מספר ימים שאני מצלצל להרבה אנשים שעובדים בסביבה הקרובה בניסיון למצוא איזה רמז לשקית יהלומים שאבדה לי באזור. זה היה צרור אפור שהכיל בתוכו חמישה יהלומים גדולים, ממש אסון... אולי ידוע לך, כבוד השופט, על אחד מעובדי משרדך שמצא צרור מעין זה?"

השופט סמית כחכח בגרונו. כיצד יוכל לומר שמצא שקית כזו כבר לפני שבועיים, ולא הודיע על כך למשטרה? פרשיה מעין זו עלולה לחסל, ללא ספק, את מעמדו בבית המשפט... הרהור לא ארך יותר משניות ספורות, האיש מעברו השני של הקו המתין בקוצר רוח לתשובה. "לא אדוני" - ענה השופט, "לא שמעתי דבר שעשוי לסייע לך". "תודה וסליחה על הפרעה" - אמר האיש מעבר לקו ונימת ייאוש נשזרה בקולו. השופט הרהר עוד רגע קצרצר לפני שאמר "מצטער שאיני יכול לעזור לך".

"הסתבכתי קצת עם העניין" - חשב השופט סמית בחוסר נוחות כאשר הניח את השפופרת במקומה. "אבל מכיוון שאיש לא ראה אותי מרים את השקית, איני יכול עכשיו להרשות לעצמי שמקרה פעוט זה יערער את מעמדי בבית המשפט הפדרלי של ניו יורק! אצטרך להצניע את העניין, ולשכוח ממנו לעת עתה".

לאחר יומיים כאשר צלצל שוב הטלפון ומעברו השני של הקו נשמע קולו של מייק דוגל חש השופט קוצר רוח של ממש, מה רוצה ממנו אותו מפוזר שמרשה לעצמו לאבד שקיקי יהלומים? "סליחה אדוני השופט, זה שוב אני, מייק דוגל באמת סליחה על הטרחה, אבל עשיתי כמה ברורים והתברר לי שאיבדתי את הצרור באזור המכונית שלך אולי בכל זאת ראית אותו? או לפחות איזה רמז, איזה שהוא סימן שיעזור לי לחפש בכיוון הנכון? אם לא אשיב את היהלומים לבעליהם תוך יומיים אינני יודע מה יהיה עליי".

"לא" - ענה השופט בתקיפות, "אני איני אחראי על כל שקיק בד שאבד באזור בית המשפט, אודה לך אם לא תטריד אותי שנית!"

לאחר שעה קלה נשמעה דפיקה בדלת משרדו של השופט. אל החדר נכנס שוטר ואחריו אדם נוסף. השופט סמית היה סמוך ובטוח שהשוטר בא, כמו תמיד, לקבל ממנו חתימה על צו - חיפוש בבתי חשודים. הוא קם להדליק את האור כי החדר היה שרוי באפלולית מה. "לא לא מר סמית" - אמר השוטר, "אין צורך להדליק את האור, אנחנו רוצים להראות לך משהו והחשיכה דווקא תעזור בכך!" האדם שליווה את השוטר הוציא מתיקו מקרנת סרטים קטנה וכיוון אותה על הקיר הלבן. לתדהמתו הרבה של השופט הוא ראה לפתע את עצמו, כשהוא מתקרב למכוניתו שבחניון בית המשפט. הוא ראה את עצמו מתקרב למכונית כשהמפתחות בידו, מתבונן רגע ארוך על השקיק האפור שלייד גלגל המכונית, מתכופף ומרים את הצרור, נכנס למכונית, מתניע, עוצר ברמזור ופותח את שקית היהלומים... השופט כמעט והתעלף. הוא חש שגרוננו יבש, והדם אזל מפניו, הוא הרגיש באותו רגע שטוב לו מותו מחייו - באם תתפרסם עובדה מבישה זאת ברבים. הוא חש שהבושה שורפת אותו כאש.

"אני העיתונאי מייק דוגל" - הציג האיש את עצמו, "אני עורך סקר הבודק את רמת מוסריותם של אנשי ציבור נודעים כמוך. במכונית הטרנזיט שעמדה ליד מכוניתך הוטמנה מצלמה נסתרת שהסריטה את כל פעולותיך. חיכינו שבועיים ימים כדי לראות אם תודיע למשטרה על מציאה שמצאת וגם בדקנו פעמיים אם תודה בדבר... צר לנו לבשר לך אדוני השופט שאתה אינך טוב מן העבריינים שאותם אתה שופט..."

השופט סמית היה חיוור כסיד, באותו רגע היה מוכן לתת את כל רכושו עלי אדמות רק כדי למנוע מעצמו את תחושת הבושה, אילו רק היה יודע שרואים אותו... אילו רק היה מעלה בדעתו שמצלמים אותו במצלמה נסתרת, וכל פעולה שלו מונצחת, אין ספק שלא היה נוהג כך! איזו מין רוח שטות גרמה לו

פרשת קדושים

לעשות את מה שעשה? מה לא היה ניתן כדי להחזיר את הגלגל לאחור, ושתיתן לו עוד הזדמנות לשקול בכובד ראש את המקרה שקרה לו...
ואנחנו...? האם אנחנו מודעים לכך שרואים אותנו מלמעלה ומצלמים כל פעולה ופעולה שאנחנו עושים? .

מקור: ניצוצות